

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นและนำไปทดสอบ (Pre-test) จำนวน 410 คน โดยแบบสอบถาม (ดูภาคผนวก ข) มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายปิดและปลายเปิด ลักษณะของคำถามแบ่งเป็น 6 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนบุตร สถานภาพการทำงานของคู่สมรสในปัจจุบัน จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว จำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู คำถามเป็นทั้งแบบปลายเปิดและคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายได้ของข้าราชการ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายโดยปกติของข้าราชการ (เฉลี่ยต่อเดือน)

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะที่อยู่อาศัยของข้าราชการ

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับหนี้สินของข้าราชการ

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการเพื่อให้รัฐบาลเข้าช่วยเหลือ เพื่อแบ่งเบาภาระหนี้สินของข้าราชการ

3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร 3 สำนักงานเขต จำนวน 410 คน ประกอบด้วย สำนักงานเขตตลิ่งชัน 133 คน สำนักงานเขตทวีวัฒนา 145 คน และสำนักงานเขตบางกอกน้อย 132 คน

3.3 การประมวลผลข้อมูล

ประมวลผลข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) โดยการตรวจทานดูความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการลงรหัสตามที่กำหนดไว้

3. การประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ (Computing) นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อการวิจัย โดยแจกแจงความถี่ของตัวแปรทุกตัว แล้วทำการคำนวณค่าทางสถิติ

4. การประมาณการทางเศรษฐมิติ เพื่อหาตัวแปรที่เป็นปัจจัยกำหนดการก่อกำเนิดของข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา และสำนักงานเขตบางกอกน้อย

3.4 แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้สืบของข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา และสำนักงานเขตบางกอกน้อย ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) โดยออกแบบสอบถามข้าราชการกรุงเทพมหานคร 3 สำนักงานเขต จำนวน 410 คน ประกอบด้วย สำนักงานเขตตลิ่งชัน 133 คน สำนักงานเขตทวีวัฒนา 145 คน และสำนักงานเขตบางกอกน้อย 132 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และจากเอกสารงานวิจัย เช่น ข้อมูลสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูลจากสำนักงานกรุงเทพมหานคร ข้อมูลจากสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา สำนักงานเขตบางกอกน้อย และแหล่งสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3.5 วิธีการจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิ

การจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ทำโดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามซึ่งออกจากหัวหน้าหน่วยงานของผู้ศึกษาไปยังหัวหน้าของกลุ่มตัวอย่าง รับประทานและดำเนินการ พร้อมแนบแบบสอบถามตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละสำนักงานเขต ดังนั้นแบบสอบถามที่ส่งไปจะได้รับคืน 100 %

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนแล้วจึงดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลทุกฉบับ และทำการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) บรรยายลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในรูปค่าร้อยละ (Percentage) ตารางไขว้ (Cross Tabulation) และแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยใช้ค่ากลางเลขคณิต \bar{X} (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) เพื่อให้ได้ข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสถานะทางการเงินและสภาพหนี้สินของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา และสำนักงานเขตบางกอกน้อย ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา สำนักงานเขตบางกอกน้อย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านรายได้ของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา สำนักงานเขตบางกอกน้อย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านรายจ่ายของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา สำนักงานเขตบางกอกน้อย

โดยในส่วนที่ 1 ถึงส่วนที่ 3 ได้ใช้วิธีการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางโดยโดยใช้ค่ากลางเลขคณิต \bar{X} (Mean) นำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนาข้อมูล

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา และสำนักงานเขตบางกอกน้อย ทำการวิเคราะห์โดยการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-square) หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นว่าเป็นองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญ (Significant Factor) ต่อตัวแปรตามหรือไม่

การศึกษาค่าปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน ทวีวัฒนา และบางกอกน้อย จะกำหนดให้ปริมาณเงินกู้ (D_i) เป็นตัวแปรตาม และปัจจัยที่กำหนด ได้แก่ รายได้รวมหลังหักภาษีของข้าราชการและคู่สมรส (IN) รายจ่ายรวมเพื่อการอุปโภคบริโภค (EX) อายุ (AGE) สถานะความเป็นเจ้าของที่พักอาศัย (HOME) ระดับการศึกษา (EDU) และสถานภาพ (STATUS) เป็นตัวแปรอิสระ โดยที่

1. รายได้รวมหลังหักภาษีของข้าราชการและคู่สมรส (IN) หมายถึง ยอดรวมของรายรับที่เป็นตัวเงินหลังหักภาษีของกลุ่มตัวอย่างและคู่สมรส

2. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (EX) หมายถึง ยอดรวมของรายจ่ายที่ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภค

3. อายุ (AGE) หมายถึง อายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร

4. สถานะความเป็นเจ้าของที่พักอาศัย (HOME) หมายถึง ที่อยู่อาศัยที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน
5. ระดับการศึกษา (EDU) หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง
6. สถานภาพ (STATUS) หมายถึง สถานะของกลุ่มตัวอย่าง เช่น โสด สมรส เป็นต้น

3.7 คำนิยามศัพท์

ข้าราชการ หมายถึง ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการฝ่ายอัยการประเภทข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ และข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

เงินเดือน หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่เป็นรายเดือนหรือคำนวณรวมเป็นรายเดือนได้ โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชีอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเงินอื่นที่จ่ายควบกับเงินเดือนหรือค่าจ้าง

เงินตอบแทน หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ปกติ โดยลักษณะงานส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติงานในที่ตั้งสำนักงานและได้ปฏิบัติงานนั้นนอกเวลาราชการในที่ตั้งสำนักงาน หรือโดยลักษณะงานส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติงานนอกที่ตั้งสำนักงานและได้ปฏิบัติงานนั้นนอกเวลาราชการนอกที่ตั้งสำนักงาน หรือโดยลักษณะงานปกติต้องปฏิบัติงานในลักษณะเป็นผลัดหรือกะ และได้ปฏิบัติงานนั้นนอกผลัดหรือกะของตน

สวัสดิการข้าราชการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ค่าตอบแทนที่กรุงเทพมหานครให้แก่ข้าราชการ ส่วนใหญ่มีสิทธิไม่เท่าเทียมกัน เพื่อช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน นอกเหนือจากเงินเดือน สวัสดิการมีทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

พฤติกรรมการกู้ยืม หมายถึง ลักษณะนิสัยของบุคคลในการสร้างหนี้สินผูกพันทางการเงิน ทั้งหนี้สินในตลาดเงินในระบบ และหนี้สินในตลาดเงินนอกระบบ ซึ่งแต่ละบุคคลมีแหล่งเงินกู้ยืม ปริมาณการกู้ยืม รูปแบบการกู้ยืม และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมแตกต่างกัน

หนี้ หมายถึง ข้อผูกพันที่จะต้องจ่าย หรือจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการไม่ว่าจะเป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้ำประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด